



Gemeente Amsterdam

Projectbureau Noord/Zuidlijn

EXTRA INFORMATIEBIJEENKOMST

Vergadering	Extra informatiebijeenkomst i.v.m. incident Vijzelgracht
Vergaderdatum	14 juli 2008
Aanwezig	Bewoners/ondernemers: dhr. Winkel, mw. Corvers, mw. Correl, dhr./mw. van den Briel, mw. Mulder, dhr./mw. Chong, mw. Schuchart, mw. v.d. Berg, dhr. Gerungan, dhr./mw. de Boer, mw. Collewijk, dhr. Tilanus, dhr. Wassenberg, dhr. Monasso, dhr. Hulsman, dhr. Harm, dhr. van Zwieten, dhr. Doeswijk, mw. de Lange, mw. Marres, dhr./mw. Wildschut Gemeentelijke Ombudsman: Dhr. van de Pol, mw. Pastoors Wethouder Verkeer, Vervoer en Infrastructuur: dhr. Herrema Politie Prinsengracht: dhr. van Dijk Schadebureau Noord/Zuidlijn: dhr. van Velsen Dhr. Lankhorst (onafhankelijk voorzitter) Projectbureau Noord/Zuidlijn: dhr. van Veldhuizen (Directeur), mw. de Haan (projectbegeleider Vijzelgracht), dhr. Loermans (contractmanager diepe stations), dhr. Stol (Hoofd Dagelijks Toezicht Vijzelgracht), dhr. Detmar (BLV-coördinator), mw. Wanningen (coördinator projectbegeleiding), mw. Jonathans (manager Communicatie & Projectbegeleiding), mw. Barbieri (projectsecretaresse diepe stations, verslag)
Afgemeld	-
Contactpersoon	Mascha de Haan
Doorkiesnummer	020 470 4070
E-mail	info.noordzuidlijn@ivv.amsterdam.nl

**De volgende reguliere BCU vergadering is op
Maandag 28 juli 2008, 17.00 – 18.00 uur,
Tweede Uitleg, 55+ sociëteit, Nieuwe Looiersstraat 29**

1. Opening en mededelingen

De voorzitter, de heer Lankhorst, opent de vergadering, heet de aanwezigen welkom en dankt hen voor de grote opkomst. Hij wil in het bijzonder de heer van Zwieten verwelkomen als één van de gedupeerden van het incident. Tevens dankt hij wethouder Herrema, de heer van Veldhuizen, directeur Projectbureau, de heer van Velsen, directeur Schadebureau, de heer van de Pol en mevrouw Pastoors van de Gemeentelijke Ombudsman, de heer Loermans, contractmanager diepe stations en mevrouw Barbieri, notulist en projectsecretaresse diepe stations voor hun aanwezigheid.

Deze bijeenkomst is ingelast om de omgeving van extra informatie te voorzien n.a.v. het incident d.d. 19 juni jl. De data voor de komende reguliere BCU's, die vierwekelijks gehouden worden zijn 28 juli en 25 augustus. De heer Lankhorst vraagt de aanwezigen voor zij een vraag stellen hun naam te noemen voor in het verslag en geeft de heer Loermans het woord.

2. Technische stand van zaken

De heer Loermans geeft aan dat hij de volgende zaken wil bespreken:

- Kort doorlopen afgelopen weken, welke herstelwerkzaamheden zijn er uitgevoerd.
- Stand van zaken m.b.t. lopende onderzoeken n.a.v. het incident en welke werkzaamheden er staan te gebeuren op korte termijn.
- Bespreken monitoringssysteem.
- Korte stand van zaken verzakte panden.

Werkzaamheden afgelopen tijd

De afgelopen weken zijn er diverse sonderingen uitgevoerd, zowel op de Vijzelgracht zelf als in de zijstraten. Deze sonderingen tonen aan hoe het gesteld is met de draagkracht van de eerste zandlaag. Aan de hand van een tekening laat de heer Loermans zien op welke plekken de sonderingen zijn uitgevoerd. De resultaten tonen

aan dat de waarde van de eerste zandlaag op hetzelfde niveau is als voor de bouw van de Noord/Zuidlijn. Vlakbij het lek is de draagkracht wel verdwenen.

Bouw- en Woningtoezicht (BWT) van Stadsdeel Amsterdam Centrum (SAC) heeft een aantal handsonderingen in woning nr. 26 gedaan. De resultaten hiervan zijn gunstiger dan verwacht. De verwachting was dat de draagvermogen van de 1^e zandlaag met zeker 80% zou zijn afgenomen, maar de terugloop is slechts 25%. Dit duidt erop dat de gevolgen beperkt zijn gebleven tot een relatief kleine straal rond het lek.

De heer Tilanus merkt op dat zoals hierboven gesteld er weinig gebeurd lijkt te zijn, terwijl dit niet het geval is.

De heer Loermans legt uit dat het wegvallen van de draagkracht lokaal is. Vlakbij het lek is deze verdwenen, maar een meter of 10 van het lek af is de draagkracht onveranderd.

De heer Monasso vraagt zich af of de zandlaag niet in zijn geheel gedaald is. Dit omdat het voorportaal naast het gebouw van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) minstens 30 cm. gezakt is. Hij vraagt zich af of de gehele infrastructuur ter plekke niet in gevaar komt en is bezorgd over eventueel gebroken kabels.

De heer Loermans antwoordt dat er geen reden tot ongerustheid is. Het inklinken van het totale pakket heeft te maken met het feit dat vanaf de 2^e zandlaag op -/- 26 m. diepte een lichte verzakking heeft plaatsgevonden.

De heer Monasso vraagt of de heer Loermans gekeken heeft op de genoemde plek. De heer Loermans antwoordt dat Erik Stol, Hoofd Dagelijks Toezicht van de Vijzelgracht, hier geweest is. De heer Stol krijgt het woord. Hij geeft aan dat een deel van de bestrating al was verzakt voor het incident plaatsvond. De straat is door het incident nog iets verder verzakt, dit betreft echter geen 30 cm, maar minder. Nuon heeft in de dagen na het incident de gasleiding gekapt t.h.v. de hoek AFM en de verzakte panden, zij hebben geen verdere verzakkingen in het leidingwerk gezien.

De heer Loermans legt uit dat het aanbrengen van de stempels in het station doorgegaan is de afgelopen weken. Dit is noodzakelijk om te waarborgen dat de diepwanden zich niet naar elkaar toe gaan bewegen. Verder zijn een aantal zwetende voegen, voegen waar in lichte mate water doorheen komt, al bij voorbaat geïnjecteerd. Het zweten van de voegen is normaal, maar men heeft voor de zekerheid toch besloten te injecteren. T.h.v. pand nr. 26 zijn buizen geplaatst waardoor eveneens is geïnjecteerd. T.h.v. het lek aan de oostzijde zijn een aantal mantelpijpen geboord, deze worden ook geïnjecteerd om het lek nog beter af te dichten.

De heer Doeswijk vraagt of er nog meer maatregelen getroffen worden. Zou het gezien de omstandigheden niet raadzaam zijn om alle bestaande voegen op voorhand te injecteren? De heer Loermans antwoordt dat dit niet nodig is. De heer Doeswijk stelt dat dit wel een veiliger gevoel naar de omgeving toe geeft.

Mevrouw van de Berg vraagt of alleen de werkzaamheden van de Noord/Zuidlijn de oorzaak zijn van de complete verzakking.

De heer Loermans legt uit dat er verschillende oorzaken zijn; ten eerste is heel Amsterdam aan het zakken. Dit is normaal en komt door de samenstelling van de Amsterdamse bodem. Ten tweede kunnen diverse werkzaamheden in de directe omgeving een oorzaak zijn. Dit kan variëren van het bouwen van een kelder tot funderingsherstel in de buurt. Tot slot heeft ook de aanleg van de Noord/Zuidlijn invloed op de verzakkingen.

Mevrouw van de Berg vraagt of het incident te voorkomen was, was het niet van te voren al bekend dat dit zou gebeuren? Had er rekening mee gehouden kunnen worden?

De heer Loermans vertelt dat het incident niet te voorkomen was, tot vlak voor het incident waren de zettingen die het monitoringssysteem aangaf binnen de berekeningen. Hij legt uit dat het Schadebureau speciaal is opgericht omdat men van te voren weet dat het bouwen van een complex project als de Noord/Zuidlijn haast niet zonder schade mogelijk is.

De heer Monasso vraagt of het casco is opgetrokken uit krimpvrij beton, hij is van mening dat het uitharden van de diepwanden wellicht het probleem heeft veroorzaakt.

Mevrouw van de Berg vraagt of het materieel van te voren gecontroleerd is.

De heer Loermans antwoordt dat er een zeer strenge kwaliteitscontrole is. Er is bij de diepwanden gekozen voor beton dat zo min mogelijk krimpt, geheel krimpvrij beton bestaat niet.

De heer Monasso zegt dat er een verzakking is tussen de diepwanden en de gevellijn. Door het krimpen van het beton ontstaat er t.h.v. het maaiveld torsie en dit geeft een lichte zetting. Hij vraagt zich af hoe dit over 10 jaar is, ontstaat er dan geen aanzienlijke schadepost?

De heer Loermans antwoordt dat dit niet het geval is.

De heer Monasso vraagt of er bij de diverse reparaties aan de weerskanten van het maaiveld t.b.v. het verplaatsen van leidingen, glaskabel van de KPN etc. alle zorg in acht genomen is, om zorgvuldig aan te vullen en dicht te trillen? Bij de heer Harm voor de deur bijvoorbeeld is het hele trottoir losgekomen.

De heer Loermans antwoordt dat er uiteraard goed gecontroleerd wordt en dat dergelijke werkzaamheden hooguit voor een lichte verstoring van de bovenlaag zorgen. Dit is niet bevorderlijk voor het trottoir ter plekke, maar heeft geen invloed op de woningen.

Stand van zaken lopende onderzoeken

Door het projectbureau Noord/Zuidlijn is een rapport opgesteld n.a.v. het gebeuren op de Vijzelgracht. In dit rapport staat o.a. vermeld welke maatregelen er zijn genomen en wat er in de toekomst moet gebeuren. Het rapport is woensdag 9 juli jl. naar Dienst Milieu- en Bouwtoezicht (DMB) en de heer van Tol van Deltares gegaan. Deze week zal er advies van Deltares volgen, waarna DMB volgende week (week 29) een beslissing neemt over het rapport. T.a.v. de verzakte panden is er overleg over herstel tussen het stadsdeel en Deltares.

Er komen rapporten waarin per pand de zettingen in de afgelopen periode weergegeven wordt. Naar verwachting is het eerste deel eind week 29 gereed. Tevens worden een korte toelichting en de resultaten van de sonderingen

gegeven. Er is een deel van de panden dat wat meer zettingen dan de rest vertoont, het Projectbureau wil uitzoeken wat de oorzaak hiervan is. Deze rapporten kunnen naar verwachting eind week 30 verzonden worden. Mevrouw Corvers vraagt of er bij de rapportages ook uitleg wordt gegeven.

De heer Loermans antwoordt dat dit inderdaad het geval is. Er zal een niet-technische toelichting gegeven worden bij de grafiek. De grafiek wordt beter leesbaar gemaakt en er zal 2 à 3 middagen een spreekuur gehouden worden voor de omgeving. Er kan een afspraak gemaakt worden voor een meer uitgebreide toelichting en er is gelegenheid tot het stellen van vragen.

Er wordt gevraagd of het incident niet te voorkomen was geweest.

De heer Loermans antwoordt dat er gekeken is naar zowel het monitoringssysteem als naar het systeem in zijn geheel. De conclusie luidt dat het incident zo snel ging dat het niet te voorkomen was. Zie ook volgende paragraaf.

Monitoring systeem

Er zijn diverse manieren waarop het geheel gemonitord wordt; ten eerste het monitoringssysteem dat aan de hand van diverse spiegeltjes het verticaal en horizontaal verplaatsen van de panden registreert. Deze gegevens werden 1 keer per 4 uur verzameld en verzonden aan back office. Na het incident is dit 1 keer per 2 uur geworden, dit is het maximum, omdat het uitmeten per keer al ruim een uur duurt. Het monitoringssysteem kan niet verder aangepast worden, het systeem is gemaakt om op de lange termijn zettingen in kaart te brengen. Er wordt gekeken of de zetting bij de bouwfase hoort en vooralsnog zijn de uitkomsten zoals verwacht.

Ten tweede zijn er peilbuizen, in en buiten de bouwkuip, die de waterstand in de diverse lagen van de grond meten. Dit gebeurt 1 keer per uur en de verzamelde gegevens werden 1 keer per dag in een database gezet. Na het incident is de update van de gegevens naar 1 x per uur gezet. De aannemer krijgt een alarmering bij een afwijking en gaat dan direct kijken. Bij het incident viel de waterstand in 1 keer weg uit de peilbuizen, terwijl dit normaliter geleidelijker gebeurt. Nadat het lek gedicht was kwam de waterstand snel weer terug op het oude niveau.

De heer Monasso en de voorzitter vragen beiden of een menselijke fout in deze geen enkele rol heeft gespeeld.

De heer Loermans antwoordt dat er geen sprake van een menselijke fout is geweest. De genoemde systemen hebben gedaan waar ze voor gemaakt zijn en de personele bezetting was voldoende.

De heer Stol vult aan dat bij een normale situatie het verloop van de waterstand in de peilbuizen direct opgemerkt wordt bij het 1 keer per uur meten. Er was echter niets afwijkends te zien voor het incident plaatsvond.

De heer Loermans geeft aan dat er elk uur gemeten wordt en er direct een alarm uitgaat wanneer de waardes buiten bepaalde grenzen gaan.

De heer Gerungan wil weten wie het systeem van de peilbuizen beheert.

De heer Loermans antwoordt dat de aannemer het systeem beheert en de heer Gerungan vraagt zich hardop af of de gegevens wellicht gemanipuleerd worden omdat de omgeving deze gegevens niet ziet. De heer Loermans antwoordt dat de gegevens voor het toezicht inzichtelijk zijn, het is niet mogelijk dat de aannemer deze gegevens zomaar manipuleert.

De heer van Zwieten vraagt zich af hoe het mogelijk kan zijn geweest dat wanneer er om 16.00 uur die middag al verzakkingen waren er hiervan niets terug te zien is geweest bij de meting van de peilbuizen die elk uur plaatsvindt. Er waren toen al ruiten gesprongen en deuren klemden.

De heer Loermans antwoordt dat er zowel automatisch als met de hand die dag vanaf 12.00 uur 's middags gemeten is. Deze informatie laat zien dat er geen tekenen waren van wat er te gebeuren stond.

De heer van Zwieten wil weten waarom er niet eerder tot evacuatie van de bewoners is overgegaan. Er zijn ramen gesprongen terwijl de bewoners thuis waren. Dit had zeer ernstige gevolgen kunnen hebben.

De heer Loermans antwoordt dat in eerste instantie het lek aan de oostzijde niet ernstig leek. De reparatie was naar tevredenheid uitgevoerd. Het lek aan de westzijde werd 's middags zichtbaar en ook hier was in eerste instantie de reparatie gelukt. 's Avonds kwam het water toch ineens door de grond naar boven de bouwkuip in gestroomd. Het moment van waarschuwen van de omgeving is lastig in te schatten. Te vroeg reageren is ook niet wenselijk. Hij benadrukt dat er normaliter al eerder signalen waren geweest dat er iets mis was.

De heer Tilanus vraagt of de peilbuizen betrouwbaar genoeg zijn, aangezien zij in 1 keer zijn weggevallen.

De heer Loermans geeft aan dat de peilbuizen zeer betrouwbaar zijn. Bij het incident was de snelheid een grote verrassing.

Tot slot is het visuele waarnemen zeer belangrijk bij het signaleren van een eventuele lekkage. Zowel de aannemer als het Toezicht van het Projectbureau kijken geregeld op het bouwterrein en controleren op eventuele lekkages. Een beveiligingsteam maakt 2 keer per nacht een ronde over het bouwterrein. Na het incident is de frequentie van de rondes opgevoerd naar 1 keer per uur en is de opdracht gegeven specifiek op water te letten. Het visuele waarnemen is een belangrijke pijler bij het signaleren van een lekkage. Bij het incident kwam er echter in 1 keer een enorme hoeveelheid water in de bouwkuip.

Mevrouw Collewijk stelt dat, hoewel het allemaal technisch geweldig geregeld is, zij het gevoel heeft dat er iets mis is met de communicatie doordat een Duitse aannemer met een Nederlandse onderaannemer werkt. Is de samenwerking wel goed tussen al die verschillende partijen?

De heer Loermans antwoordt dat de samenwerking zeer goed is. Er is geen miscommunicatie geweest ten tijde van het incident. Er is zeer adequaat gereageerd.

Er wordt gevraagd waarom het dan 12 uur geduurd heeft voordat er gereageerd is.

De heer Loermans legt uit dat het geen 12 uur geduurd heeft, maar dat er direct maatregelen zijn genomen. Aanvankelijk heeft de aannemer getracht de lekkage te repareren d.m.v. het aanbrengen van een stalen plaat tegen het lek, waarna er geïnjecteerd is. De lekkage was toen verholpen, 's avonds kwam het water ook niet uit de voeg, maar uit de grond naar boven. Er is toen grond tegen de plek van de lekkage neergelegd en weer geïnjecteerd vanaf de buitenkant.

De heer Doeswijk stelt dat het wel degelijk een goed systeem is qua calamiteit en het onder controle krijgen hiervan. Hij vraagt waarom er niet besloten wordt om de gehele wand van het station aan de buitenkant te impregneren. Naar zijn mening is dat de oplossing om lekkages in de toekomst te voorkomen.

De heer Loermans legt uit dat normaliter de wanden waterdicht zijn, het komt maar heel weinig voor dat er een lek ontstaat bij de voegen van diepwanden. De kans dat er iets niet goed gaat is zeer klein en er wordt bij voorbaat rekening mee gehouden door een werkplan te maken. De plek waar het incident zich heeft voorgedaan was bekend als zwakkere plek, het plaatsen van de jetgroutkolommen tegen de voeg is hier niet goed gelukt. Tijdens het ontgraven werden extra platen aangebracht en gegroot. Het heeft geen nut om dit vanaf het begin bij elke voeg te doen.

De heer Doeswijk vraagt waarom er bij voorbaat een werkplan gemaakt wordt voor dit soort voorvallen. De heer Loermans antwoordt dat dit een voorzorgsmaatregel betreft om direct maatregelen te kunnen treffen.

Mevrouw van de Berg is van mening dat er toch geïnjecteerd moet worden langs de gehele wand van het station.

Mevrouw Schuchart vraagt of er niet te licht wordt gedacht over de genomen maatregelen.

De heer Loermans verduidelijkt dat de 2 lekken los van elkaar staan. Aan de oostzijde betrof het een zwakke plek in de diepwand zelf, het is bekend dat er bij de diepwanden in 1 op de 10.000 m² een kans is dat er een zwakke plek in het beton zit. In eerste instantie is aan de oostzijde conform het werkplan gewerkt. Normaliter zou het zijn opgelost na het aanbrengen van een stalen plaat en het injecteren. Toen er later weer lekkage ontstond heeft men m.b.v. een mantelpijp in de bouwkuip opnieuw geïnjecteerd en de lekkage verholpen. Zowel aan de westzijde als de oostzijde heeft men er op advies van DMB en SAC voor de zekerheid nog twee lansen bij geboord.

De heer Tilanus geeft aan dat hij niet begrijpt dat wanneer er bekend was dat er een voegplank was blijven zitten deze plek niet constant in de gaten is gehouden. Het zand stroomt daar toch weg en hij vraagt zich af of er niet een bepaald risico genomen is in deze.

De heer Loermans benadrukt dat er geen risico's genomen zijn. Er waren peilbuizen en die geven gewoonlijk aan wanneer er een lek is en er iets in de grondwaterstand verandert. Bij het incident vielen de peilbuizen echter in 1 keer weg. De bestaande peilbuizen ter plekke zijn geïnjecteerd en er zijn direct weer nieuwe bijgeplaatst om de grondwaterstand te bewaken.

Er wordt gevraagd of de peilbuizen dagelijks gemeten worden.

De heer Stol legt uit dat er automatische en handmatige peilbuizen zijn, deze worden dagelijks elk uur gemeten. Echter door het in 1 keer wegvallen van het grondwater was het niet mogelijk dit te zien aankomen in de metingen die elk uur gedaan worden.

Panden Vijzelgracht 24 en 26

De heer Loermans geeft een korte toelichting over de standzekerheid van de panden nr. 24 en 26 en de geplande herstelwerkzaamheden.

Op dit moment zijn de woningen ingepakt, waardoor ze niet uit elkaar kunnen vallen. Na controle is gebleken dat de fundering nog op de palen staat. De resultaten van de sonderingen zijn beter dan verwacht. Er is een voorstel gemaakt voor het verder stabiliseren van de panden door het Stadsdeel Centrum samen met het Projectbureau. Dit ligt ter goedkeuring bij DMB en Deltares. Het voorstel t.a.v. het stabiliseren van de panden behelst het aanbrengen van lansen vanuit de bouwkuip, welke geïnjecteerd worden. Hierna tilt men de panden als het ware weer terug tot ze recht staan.

De heer Gerungan wil weten hoe lang deze werkzaamheden zullen duren.

De heer Loermans antwoordt dat het boren van de lansen 2 à 3 weken zal duren. De machine ten behoeve hiervan is besteld zodat hij in week 30 hier is. Hij kan niet zeggen hoe lang het herstel van de fundering zelf zal gaan duren.

Ten aanzien van het uitgraven van het station verwacht het Projectbureau medio week 29 meer te horen over het mogelijk hervatten van de graafwerkzaamheden.

De voorzitter vraagt hoe de uitkomst van de beslissingen wordt gecommuniceerd.

Dit zal d.m.v. een bewonersbrief bekend worden gemaakt.

Wethouder Herrema wil weten waar het Projectbureau verder gaat met zijn werkzaamheden indien er groen licht gegeven wordt.

De heer Stol antwoordt dat de aannemer verder gaat met de huidige ontgravingslag. Het hangt van de situatie bij de lekkage af hoe men daar verder gaat. Aan de noordkant zal men inbreken op de volgende laag en in het middelste vak vinden boringen plaats. Het herstel van de panden gaat uiteraard vóór het ontgraven ter plekke.

De voorzitter vat samen dat de communicatie via bewonersbrieven zal verlopen, tevens kunnen de bewoners en ondernemers op de volgende reguliere BCU op 28 juli a.s. terecht. De afronding van de lopende onderzoeken zal ook d.m.v. een bewonersbrief bekend worden gemaakt.

De heer van Zwieten vraagt welke extra maatregelen er genomen worden t.a.v. de overige zwakke plekken.

De heer Loermans geeft aan dat er ook bij deze overige plekken onderzoek is gedaan naar de te nemen maatregelen. Vooralsnog zijn de genomen maatregelen op deze plekken afdoende, maar indien nodig zullen ook hier extra maatregelen genomen worden.

De heer Winkel, bewoner van Vijzelgracht nr. 8 geeft aan dat hij graag de garantie zou willen hebben dat een incident als op nummers 24 en 26 bij hem niet kan gebeuren. Hij heeft vernomen dat de voegen t.p.v. zijn woning nog helemaal dicht zijn.

De heer Loermans antwoordt dat naar de mening van het Projectbureau de voegen nu dicht zijn. Hij kan echter geen 100% garantie geven, pas wanneer men op diepte is met het station valt er meer te zeggen over de complete waterdichtheid.

De heer van Zwieten geeft aan dat hij wel het vertrouwen heeft dat het goed zal gaan en verwijst naar de extra genomen maatregelen. Hij stelt dat er ook regelmatig signalen gegeven zullen worden vanuit de omgeving en dat de systemen nu ook doorgelicht worden door het Projectbureau.

De heer Loermans beaamt dit en ook al voldoen de systemen, er zal wel bekeken worden of er nog verbeteringen nodig zijn.

De heer van Zwieten vraagt of er nog extra metingen worden gedaan bij de gevaarlijke plekken.

De heer Loermans antwoordt dat er momenteel geen gevaarlijke plekken zijn. T.a.v. de zwakke plek bij nr. 26 zijn er aanvullende eisen en die maatregelen zijn uitgevoerd, het lek is op dit moment dicht.

De heer van Zwieten stelt dat dat bij zijn pand ook is gebeurd en toch is zijn woning verzakt.

De heer Loermans geeft aan dat hij de twijfels van de omgeving goed kan begrijpen, maar hij geeft ook aan dat er op dit moment alles gedaan is wat mogelijk is.

De heer van Zwieten benadrukt dat naar zijn mening het tijdsverschil tussen het incident en de maatregelen te groot is.

Mevrouw Collewijk stelt dat zij aanwezig is om gerustgesteld te worden. Naar haar mening wordt er vrij laconiek gereageerd en zij vindt de toon van het Projectbureau neerbuigend.

De voorzitter geeft aan dat hij het niet eens is met het feit dat mevrouw Collewijk de voorlichting als neerbuigend ervaart. De heer Loermans doet zijn uiterste best om een duidelijke en begrijpelijke toelichting te geven. Hij refereert aan de vorige BCU waarin de heer Monasso een compliment gaf aan de heer Loermans omdat er eerlijk en in begrijpelijke taal werd gecommuniceerd.

De heer Wassenberg vraagt of de zwakke plek aan de oostkant ook door het niet goed functioneren van de rubberen voeg tussen de diepwanden is veroorzaakt.

De heer Loermans legt uit dat elke diepwand een rubberen profiel dwars in de voeg heeft. Deze is nodig omdat beton tegen beton nooit waterdicht kan zijn. T.b.v. deze voeg is er een inkassing met een stalen plaat bij de rubberen voeg. Wanneer de diepwand gestort is wordt het volgende paneel ernaast ontgraven. Zodra dit gebeurd is, wordt de stalen plaat, de voegplank, eraf getrokken zodat de rubberen voeg vrijkomt. Wanneer de stalen plaat blijft zitten, omdat het beton te hard is geworden, is bekend dat er een zwakke plek kan ontstaan. Bij zo'n zwakke plek worden dan tot een diepte van +/- 36 m. jetgroutkolommen voor de diepwand aangebracht. De heer Loermans legt aan de hand van een tekening uit hoe de voegplank is aangebracht bij de diepwand. Het jetgrouten was bij de voeg ter hoogte van nr. 26 niet goed gelukt, de volgende stap die dan genomen wordt, is dat tijdens het ontgraven aan de binnenkant stalen platen worden aangebracht en er wordt geïnjecteerd met grout.

Er wordt gevraagd of dit bij alle vier de plekken het geval is.

De heer Loermans antwoordt dat bij de overige plekken de werkzaamheden wel gelukt zijn en hier geen reden is tot ongerustheid.

Er wordt gesteld dat wanneer er van te voren al duidelijk is waar deze plekken zaten er te weinig aan gedaan is om de lekkage te voorkomen.

De heer Loermans geeft aan dat er tot +/- 13 m ontgraven is en dat er tot dat moment geen enkele aanwijzing is geweest dat de gedane reparaties niet gelukt waren.

Er wordt opgemerkt dat de hoop is dat op de overige plekken ook extra jetgroutkolommen aangebracht zijn.

De heer Loermans zegt dat op de overige plekken ook reparaties uitgevoerd zijn en dat daar extra jetgroutkolommen zijn aangebracht.

De aanwezigen willen weten waar dit gebeurd is.

De heer Stol zal dit opzoeken en dit zal als nagekomen bericht in het verslag vermeld worden. Bij deze: op de drie overige plekken waar de voegplank is blijven zitten: ter hoogte van de kruising met de Nieuwe Weteringstraat, ter hoogte van Vijzelgracht 8 en ter hoogte van Vijzelgracht 2, bijna op de hoek met de Prinsengracht.

De heer Monasso stelt dat het vertrouwen ernstig geschaad is bij de omgeving, mede door onjuiste, onvolledige of geen informatie in het verleden. Hij heeft het gevoel dat de omgeving nu ook een zekere mate van geruststelling cq tegemoetkoming wil. De technische kant van het hele gebeuren is duidelijk uitgelegd en hij complimenteert de heer Loermans voor de heldere en begrijpelijke toelichting. De tunnelboormachine moet nog starten en hij hoopt op eenzelfde manier van voorlichting. Naar zijn mening was de communicatie in het verleden onvoldoende en hij stelt dat alle twijfels die er bij de omgeving zijn, weggenomen moeten worden. Hij geeft als voorbeeld dat er in de bewonersbrief een clausule opgenomen staat dat er aan de inhoud geen rechten ontleend kunnen worden, waarom is dat?

Wethouder Herrema neemt het woord en legt uit dat er niet de mogelijkheid is om alle brieven die uitgaan door een jurist te laten controleren. Daarom staat deze passage standaard in informatiebrieven.

De heer Monasso bestrijdt dit, hij heeft het gevoel dat er misbruik gemaakt wordt van de clausule.

Wethouder Herrema antwoordt dat dit niet het geval is. De clausule is gangbaar en wordt ook vaak in mails vermeld. Hij geeft aan dat hij open kaart wil spelen, daarom is er bij de BCU ook een onafhankelijk voorzitter.

Wethouder Herrema heeft zelf bij de Gemeentelijke Ombudsman om het onderzoek gevraagd dat nu uitgevoerd wordt n.a.v. het incident. Hij stelt dat er geleerd moet worden van het gebeuren. Hij geeft aan dat hij niet kan oordelen over het gebrek aan communicatie in het verleden, daar hij toen zijn huidige functie nog niet uitoefende. Hij begrijpt dat het vertrouwen geschonden is bij de omgeving, maar stelt ook dat er vanuit de aannemer en het

Projectbureau snel en adequaat is gereageerd. Niet doorgaan is ook geen optie en door het inschakelen van een onafhankelijk expert wil de Noord/Zuidlijn laten zien dat er niets verborgen wordt. Het signaleringssysteem wordt stapsgewijs doorgelicht en waar mogelijk verbeterd en/of aangepast. Er zijn op dit moment verschillende deskundigen uit heel Nederland die hier naar kijken. Wethouder Herrema stelt dat dit de werkelijkheid is en dat er geen mooie verhalen gehouden worden. Er wordt eerst gekeken wat er precies gebeurd is, voordat de werkzaamheden hervat worden, het vertrouwen bij de omgeving moet eerst hersteld worden.

Gemeentelijke ombudsman de heer van de Pol krijgt het woord: hij vertelt dat de wethouder gevraagd heeft om een onderzoek dat de gang van zaken rond het incident op de Vijzelgracht moet reconstrueren. Hij heeft hiertoe verregaande bevoegdheden gekregen en toegang tot alle dossiers. Het rapport dat hieruit voortvloeit, zal openbaar zijn. Tevens zal de ombudsman een aanbeveling doen voor de toekomst.

Het onderzoek is tweeledig;

- Er wordt onderzocht hoe de omgeving is ingelicht m.b.t. de gemanifesteerde risico's;
- Er wordt gereconstrueerd wat er precies is gebeurd vanaf 19 juni;
- De informatie van het monitoringssysteem wordt bekeken. Hoe gaat de Gemeente hiermee om? Welke waarborg is er i.v.m. de voorzieningen en maatregelen? Dit wordt ook op de lange termijn bekeken.
- Er wordt gesproken met alle betrokkenen uit de omgeving, maar ook met de contractmanager de heer Loermans en de direct betrokkenen van het Projectbureau.
- Alle logboeken zijn overgedragen en worden doorgenomen.

Uit deze gegevens wordt een concept rapport gemaakt, dat aan de omgeving gepresenteerd wordt. De heer van de Pol verwacht dit rapport in september gereed te hebben. In oktober zal waarschijnlijk een hoorzitting zijn. Dit zijn geen vaste data, omdat er nu nog niet te zeggen valt wat er uit de gegevens naar voren komt.

Hij nodigt de aanwezigen uit om langs te komen, er kan na de bijeenkomst direct een afspraak gemaakt worden en men kan bellen om een afspraak te maken.

Wethouder Herrema heeft ook gevraagd om een onderzoek van de Ombudsman t.a.v. de klachtenafhandeling bij het Projectbureau. Er waren signalen dat deze niet goed zou zijn. Er is een scan uitgekomen op 19 juni jl. waaruit bleek dat het projectbureau de meeste klachten goed afhandelt. Echter wanneer een bewoner het niet eens is met de afhandeling of als het een terugkerende klacht is, moet de melding naar een derde partij en/of de Ombudsman. De klachten in de toekomst kunnen sneller naar de Ombudsman doorgezet worden. De heer van de Pol geeft aan dat de uitkomst van dit onderzoek 15 juli in de media zal staan, maar benadrukt dat dit niet de uitslag is van het onderzoek op de Vijzelgracht. Er moet eerst nog gesproken worden met andere partijen, zoals DMB en SAC. De heer van de Pol complimenteert de openheid van zowel Projectbureau als de heer Loermans.

De contactgegevens van de Gemeentelijke Ombudsman zijn:

Bezoekadres: **Singel 250 te Amsterdam**

Postadres: **Postbus 11131, 1001 GC Amsterdam.**

Telefoonnummer: **020 625 99 99**

Mailadres: info@gemeentelijkeombudsman.nl

De heer van Velsen, directeur Schadebureau geeft een korte update m.b.t. de geleden schades. Hij vertelt dat er al voorschotten zijn uitgekeerd, maar er zal nog moeten gekeken hoe een en ander ingevuld wordt op de lange termijn.

3. Rondvraag

Mevrouw Corvers geeft aan dat er veel mensen nu op vakantie zijn. Kunnen zij naar de Ombudsman wanneer ze terug zijn?

De heer van de Pol antwoordt al contact te hebben gehad met de meeste mensen, uiteraard kan men na de vakantie alsnog een afspraak maken.

De heer Wassenberg stelt dat de omgeving zo veel mogelijk gerustgesteld moet worden. Er zijn op 4 plaatsen aan de buitenkant jetgroutkolommen geplaatst. Hij vraagt de heer Loermans om een toelichting wat er precies gebeurd is.

Mevrouw Collewijk wil weten waar de 4 plekken zitten.

- Ter hoogte van Vijzelgracht 26.
- Ter hoogte van de kop van de Nieuwe Weteringstraat.
- Ter hoogte van Vijzelgracht nr. 8.
- Op de hoek Prinsengracht en Vijzelgracht, voor Vijzelgracht nr. 2

DMB en Deltares bekijken of er nog extra maatregelen genomen moeten worden.

Het is afwachten tot het station op zijn uiteindelijke diepte is, dan pas is er definitief duidelijkheid over de waterdichtheid. Er worden op de genoemde plekken stalen platen aangebracht aan de binnenkant van de bouwkuip.

De heer Wassenberg stelt dat dit niet zal werken door het verschil in druk.

De heer Loermans legt uit dat de diepwanden tot +/- 45m in de grond zitten, het station wordt uitgegraven tot +/- 33 m. Het rubberen profiel van de diepwand zit tot ongeveer +/- 35 m en tot die diepte worden er groutkolommen aangebracht en injecties. De groutstempels hebben een gemiddelde dikte van 2,5 meter. Pas wanneer het station op diepte is, zal blijken of de maatregelen afdoende zijn geweest.

Bij het mislukken van het aanbrengen van de jetgroutkolom is er direct een aparte peilbuis voor het paneel aangebracht. De genomen maatregelen zijn over het algemeen afdoende. Wanneer dit niet het geval is worden er alsnog extra maatregelen getroffen. De combinatie van het aanbrengen van jetgroutkolommen en stalen platen is normaliter afdoende.

De heer Wassenberg vraagt wat er gebeurt als de druk nog groter wordt op bijvoorbeeld +/- 20 m.

De heer Loermans antwoordt dat er afgedicht wordt tot een diepte van +/- 35.

De heer Tilanus vraagt of de achterstand die nu aan het ontstaan is, ingelopen kan worden bij hervatting van alle werkzaamheden.

De heer Loermans antwoordt dat de achterstand nog niet zo groot is, al is de planning wel tijdkritiek geworden. Een deel van de werkzaamheden, voornamelijk het stempelwerk gaat door. Het moment van boorontvangstgereed is nog wel haalbaar. Hij stelt dat wanneer er niet verder uitgegraven kan worden na de uitkomst van de diverse onderzoeken, er wel vertraging kan ontstaan.

Een van de aanwezigen zegt dat er een gerucht was over een geheim overleg over een lekkage op 17 juni jl.

Wethouder Herrema antwoordt dat er op die datum een besloten vergadering is geweest van de raadscommissie. In zo'n besloten vergadering praat de wethouder de raadsleden bij over de stand van zaken Noord/Zuidlijn. Dit gebeurt regelmatig. Toevallig was deze vergadering direct na de eerste lekkage, de wethouder heeft daarom in de vergadering de raadsleden van de lekkage aan de oostzijde op de hoogte gesteld. Er is dus absoluut geen sprake van een geheim overleg.

De heer Gerungan vraagt wanneer de werkzaamheden weer beginnen als er groen licht wordt gegeven.

De heer Loermans antwoordt dat dit direct de dag erna zal zijn.

Mevrouw de Haan, projectbegeleider Vijzelgracht meldt de aanwezigen dat zij een kaart bij zich heeft waarop de locaties aangegeven staan waar de diverse reparatiewerkzaamheden zijn uitgevoerd. Deze is meegestuurd met het verslag van de ingelaste bijeenkomst d.d. 23 juni jl. Geïnteresseerden kunnen deze kaart bij haar ophalen na afloop.

De heer Monasso vraagt of het lek aan de oostzijde gedicht is.

De heer Stol antwoordt dat dit het geval is, maar dat hier voor extra zekerheid nog 2 additionele lansen bijgeplaatst worden, waardoor vervolgens de diepwand geïnjecteerd wordt. Deze injectiewerkzaamheden zullen 21 juli beginnen en naar verwachting 1 week duren.

De voorzitter vat nog even kort samen dat wanneer er groen licht is de omgeving op de hoogte wordt gebracht aan de hand van een bewonersbrief.

Eventuele verdere tekst en uitleg wordt gegeven op de eerstvolgende reguliere BCU op 28 juli aanstaande. De heer Loermans zal dan ook weer aanwezig zijn.

Er zal eveneens schriftelijke informatie komen over de huidige stand van zaken.

Tot slot bedankt hij mevrouw van Lange voor het gebruik van de locatie en sluit hij de bijeenkomst.

Actielijst nr. 94

Nr.	Actie	Naam
92-2	Afstemmen met de heer Harm of hij het ook eens is met het verfraaien van de betonblokken.	Doeswijk
92-5	Contact opnemen met Waternet om te kijken naar de mogelijkheden om de waterstand te verhogen in de Lijnbaansgracht zodat die vieze drab niet zichtbaar is/wegstroomt	Van Beeten
92-6	Kijken naar oplossing voor de stank in de kelder bij mevrouw Mulder.	Van Beeten
93-1	Samenvatting financiële vergoeding in Bewonersbrief vermelden	De Haan
93-2	Beter zicht op de oversteken creëren	Stol/ Aannemer
94-01	Kopie schriftelijke onderzoeksopdracht met verslag nr. 94 meezenden.	Detmar/ De Haan
94-02	Nakijken hoe weergegeven tekst monitoringssysteem op site Noord/Zuidlijn staan en aanpassen.	De Haan
94-03	Spiegel Frans consulaat laten repareren	Loermans
94-04	Verkeerssituatie bekijken en waar nodig maatregelen treffen	Van Dijk

VEEL GEBRUIKTE AFKORTINGEN

BBB	BergBezinkBassin: een ondergrondse bak waar een teveel aan rioolwater tijdelijk wordt opgevangen
BCU	BegeleidingsCommissie Uitvoering
BLVC	Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid, Communicatie
CVC	Centrale Verkeers Commissie. Adviseert stadsbestuur over definitieve profielen op het hoofdnet auto en rail en profielen die langer dan 1 jaar liggen.
DIVV	Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer
DMB	Dienst Milieu- en Bouwtoezicht
GVB	Gemeente Vervoer Bedrijf
(H)DT	(Hoofd) Dagelijks Toezicht
KBG	Klankbordgroep voor herinrichting Vijzelgracht
NAP	Nieuw Amsterdams Peil
NZL	Noord/Zuidlijn
TBM	Tunnelboormachine
TM	Tijdelijke Maatregelen

VZG Vijzelgracht
Wévé Wetering Verbetering
WWU Werkgroep Werk in Uitvoering. Deze werkgroep beoordeelt werken op, aan en in de openbare ruimte, om de (gevoelsmatige) overlast voor het verkeer binnen aanvaardbare grenzen te houdt